

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економічного аналізу
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____
(підпис)
“   ”   20__ р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр**

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Аналіз бізнес процесів у підприємстві»
(назва освітньої програми)

на тему: «Методика та практичний досвід обліку, аудиту та аналізу основних засобів
на прикладі КП «Теплопостачання»

Виконавець:

студент факультету менеджменту, обліку та
інформаційних технологій
Іванова Ольга Олександрівна   _____
(прізвище, ім'я, по батькові)   /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Шевчук Ніна Сергіївна   _____
(прізвище, ім'я, по батькові)   /підпис/

Одеса 2019

АНОТАЦІЯ

Іванова О. О. «Методика та практичний досвід обліку, аудиту та аналізу основних засобів на прикладі КП «Теплопостачання»».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «071 Облік і оподаткування»

за освітньою програмою «Аналіз бізнес-процесів у підприємстві». –

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку, аудиту та аналізу основних засобів. Проаналізовано ефективність використання основних засобів на комунальному підприємстві «Теплопостачання». Визначено особливості організації та методики обліку основних засобів на підприємстві. Запропоновано шляхи вдосконалення аналізу та контролю основних засобів на підприємстві.

Ключові слова: основні засоби, ефективність використання основних засобів, аналіз основних засобів.

ANNOTATION

Ivanova O. «Methodology and practical experience of accounting, auditing and analysis of fixed assets on the example of CE "Heat supply of the city Odessa"».

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty "071 Accounting and Taxation" for the educational program « Analysis of business processes in entrepreneurship». –

Odessa National Economics University.– Odessa, 2019.

The theoretical aspects of accounting, auditing and analysis of fixed assets are considered in the paper. The efficiency of use of fixed assets at "Heat Supply" is analyzed. The peculiarities of the organization and methods of accounting for fixed assets at the enterprise are determined. Ways to improve the analysis and control of fixed assets at the enterprise.

Keywords: fixed assets, efficiency of use of fixed assets, analysis of fixed assets.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА..	6
1.1. Економічний зміст та класифікація основних засобів.....	6
1.2. Наукові основи обліку та аудиту основних засобів підприємства....	17
1.3. Методика оцінки ефективності використання основних засобів.....	30
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ КП «ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ».....	39
2.1. Загальна економічна характеристика підприємства	39
2.2. Первинне забезпечення обліку операцій з основними засобами підприємства	50
2.3. Бухгалтерський облік основних засобів на підприємстві.....	56
РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ КП «ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ».....	67
3.1. Аналіз ефективності використання основних засобів КП «Теплопостачання».....	67
3.2. Проведення аудиту основних засобів КП «Теплопостачання»	80
3.3. Шляхи вдосконалення аналізу та аудиту основних засобів на підприємстві	90
ВИСНОВКИ.....	102
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	107

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних умовах для здійснення виробничо-господарської діяльності та успішного конкурування на ринку підприємства повинні бути забезпечені повною мірою не тільки предметами праці, людськими та фінансовими ресурсами, а й засобами праці. Їх склад і структура визначають вид діяльності та виробничу потужність підприємства. Зокрема, досить значну частку у виробництві становлять основні засоби.

На сучасному етапі розвитку національної економіки, визначальними рисами якого є фінансова неспроможність окремих суб'єктів господарювання, занепад виробничих фондів на вітчизняних підприємствах, знецінення основних засобів та багато інших негативних явищ, викликаних економіко-політичною кризою в Україні на перше місце виходить питання правильної та раціональної організації обліку, аналізу та аудиту основних засобів на українських підприємствах.

Облік, аналіз та аудит основних засобів на підприємстві займає одне з важливих місць, визначає масштаби і напрямки розвитку, стратегічні можливості діяльності підприємства, а їх ефективне використання впливає на результати виробництва, тобто в кінцевому підсумку на фінансовий результат.

Актуальність дослідження також обумовлюється і тим, що результати обліку, аналізу та аудиту основних засобів підприємства є підставою для прийняття відповідних управлінських рішень керівництва підприємства, які можуть бути направлені на досягнення поставлених перед підприємством цілей.

Незважаючи на велику кількість проведених досліджень, на сьогодні залишаються остаточно невирішеними питання у сфері організації обліку, аналізу та аудиту основних засобів, які потребують негайного розв'язання. Так, зокрема, потребує удосконалення понятійний апарат аудиту основних засобів на підприємстві, вимагає уточнення етапність організації обліку та аналізу на підприємствах, а також існує потреба в удосконаленні організаційних засад обліку, аналізу та аудиту основних засобів на основі виокремлення й обґрунтування особливостей методики обліку, аналізу та аудиту основних засобів.

Зазначимо, що вагомий внесок у дослідження та розвиток бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту основних засобів зробили такі вчені, як: Н.Л. Білоусько,

Н.М. Бондаренко, О.В. Борисюк, І.Є. Галушак, О.В. Гамова, І.О. Геращенко, Л.В. Городянська, С.М. Гречко, Д.О. Грицишен, Н.В. Довгалюк, О.В. Костюнік, А.П. Косяк, Т.А. Кулаковська, А.В. Мазур, М.М. Матієшин, А.М. Михайлов, В.Б. Мішура, О.А. Наумчук, Ю.В. Неміш, О.В. Пасько, Є.С. Пиріжок, Н.М. Побережна, Ю.В. Подмешальська, О.А. Подолянчук, М.С. Пушкар, М.Ф. Рибченко, С.В. Рилєєв, О.А. Сарапіна, С.В. Сирцева, О.І. Степаненко, Н.М. Ткаченко, С.В. Ткачук, В.В. Томчук, М.О. Хричікова та ін. Проте незважаючи на великий спектр проведених досліджень та значні науково-практичні напрацювання, на сьогодні лишається низка питань у сфері організації обліку, аналізу та аудиту основних засобів, які потребують подальших досліджень.

Мета і завдання дослідження. Мета кваліфікаційної роботи полягає в дослідженні методики та практичного досвіду обліку, аудиту та аналізу основних засобів на прикладі виробничого підприємства.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- визначити економічний зміст та провести класифікацію основних засобів підприємства;
- розглянути наукові основи обліку та аудиту основних засобів підприємства;
- навести методику оцінки ефективності використання основних засобів;
- провести загальну економічну характеристику комунального підприємства «Теплопостачання»;
- дослідити первинне забезпечення обліку операцій з основними засобами підприємства;
- з'ясувати особливості бухгалтерського обліку основних засобів на підприємстві;
- проаналізувати ефективність використання основних засобів КП «Теплопостачання»;
- провести аудит основних засобів КП «Теплопостачання»;
- обґрунтувати шляхи вдосконалення аналізу та аудиту основних засобів на

підприємстві.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт дослідження в роботі є процес обліку, аудиту та аналізу основних засобів підприємства. Предметом дослідження в роботі виступають основні засоби, методика організації їх обліку, аналізу та аудиту на підприємстві.

Методи дослідження. Методичну основу роботи становлять загально-наукові та спеціально-наукові методи наукового пізнання. Так, за допомогою термінологічного аналізу, порівняння, методу ключових понять та системно-структурного методу були дослідженні теоретико-методологічні аспекти обліку, аудиту та аналізу основних засобів підприємства. Методи аналізу та синтезу було застосовано щодо дослідження фінансово-економічної характеристики підприємства. Системний метод було застосовано для дослідження системи первинних документів та синтетичного та аналітичного обліку основних засобів. Групування, метод вертикального та горизонтального аналізу, індексний метод стали основою для проведення аналізу ефективності використання основних засобів підприємства. Методи індукції та дедукції було використано під час складання робочих документів та аудиторського висновку. Методи наукової абстракції та узагальнення застосовувалися для обґрунтування шляхів вдосконалення аналізу та аудиту основних засобів на підприємстві.

Інформаційну базу дослідження складають фінансова та статистична звітність КП «Теплопостачання», підручники та монографії, наукові статті, аналітичні доповіді вітчизняних і зарубіжних вчених в сфері бухгалтерського обліку, економічного аналізу та аудиту, електронні ресурси мережі Internet.

Структура дослідження. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження нами зроблено наступні висновки.

Аналіз нормативних документів та розробок науковців показав, що ознаками основних засобів слід вважати: вартісність (грошова оцінка); матеріальне вираження (засоби виробництва, устаткування тощо); функціональне призначення (сфера використання у виробництві, торгівлі чи наданні послуг); тривалість використання (не менше одного року); амортизаційність (здатність до зменшення вартості у зв'язку з використанням). Згідно з цими ознаками і слід формулювати поняття «основні засоби», під яким слід розуміти вартісно виражені ресурси, які утримуються суб'єктом господарювання з метою використання в процесі виробництва, постачання товарів і послуг, надання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних чи соціально-культурних функцій, очікуваний строк експлуатації яких становить не менше одного року чи визначається межами операційного циклу понад один рік, вартість яких зменшується в процесі використання. Класифікація основних засобів на законодавчому рівні закріплена Планом рахунків, П(С)БО 7 та у Податковому кодексі України.

В науковій літературі обґрунтовується, що пріоритетними завданнями обліку основних засобів є: правильне документальне оформлення та своєчасне відображення в регістрах обліку надходження, внутрішнього переміщення й вибуття об'єктів основних засобів; контроль за збереженням основних засобів; контроль за витратами на ремонт основних засобів, а також за ефективністю використання основних засобів; правильне обчислення та відображення в обліку сум амортизації; отримання документально обґрунтованих даних про наявність та рух основних засобів за місцями їх експлуатації, а також у розрізі осіб, відповідальних за її збереження; виявлення результатів від реалізації об'єктів основних засобів або іншого їх вибуття. Проведення аудиту основних засобів дозволяє встановити їхній наявний та кількісний стан, правильність відображення в обліку, достовірність витрат на ремонт і покращення, правильність нарахування амортизації. Організація і методика проведення аудиту основних засобів відображається в плані, програмі та

доповнюється нормативним забезпеченням. Формування головної стратегії та напрямків проведення перевірки основних засобів знаходять своє відображення в плані аудиту. Програма аудиту є переліком дій (процедур), які виконує аудитор на кожному етапі перевірки основних засобів, з метою отримання аудиторських доказів, тобто джерел інформації, на підставі вивчення яких мають бути зроблені висновки за результатами аудиту.

Ефективність господарської діяльності підприємства залежить не тільки від забезпечення його основними засобами, а й від ефективності їх відтворення і використання їх у часі. Сучасні підходи до оцінки ефективності використання основних засобів досить різноманітні, але в переважній більшості ґрунтуються на одних оціночних показниках, які слід розглядати як три підсистеми: показники, які характеризують рівень забезпечення підприємства основними засобами (місткість основних засобів, озброєність основними засобами, коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства); показники стану основних засобів (коефіцієнти зносу, придатності, оновлення, вибуття, приросту основних засобів) та показники ефективності використання основних засобів (віддача основних засобів, рентабельність основних засобів, сума прибутку на одну гривню основних засобів).

Нами досліджено основні характеристики комунального підприємства «Теплопостачання». Це сучасне промислове підприємство, метою діяльності якого є задоволення потреб територіальної громади міста Одеса шляхом здійснення господарської діяльності, пов'язаної з виробництвом та постачанням теплової енергії, та іншої діяльності з метою отримання прибутку в порядку, визначеному законодавством України. Підприємство здійснює оперативний і бухгалтерський облік результатів своєї діяльності, веде статистичну звітність. До структури бухгалтерії КП «Теплопостачання» входять: головний бухгалтер, замісник головного бухгалтера, бухгалтери, касири. В КП «Теплопостачання» застосовується автоматизована система обробки облікових документів з використанням автоматизованої комп'ютерної системи бухгалтерського обліку «ІТ-підприємство». Проведений аналіз показав, що КП «Теплопостачання» тільки в 2018 році почало здійснювати ефективну

господарську діяльність та отримувати прибутки. За період 2016-2018 рр. обсяги надання послуг підприємством в сфері теплопостачання суттєво зросли.

Оцінка організації та методики обліку основних засобів показала, що первинне документування операцій з основними засобами в КП «Теплопостачання» здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства та наказу про облікову політику. Первинний облік основних засобів в КП «Теплопостачання» забезпечується такими формами документів: акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів; акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів; акт списання основних засобів; акт списання автотранспортних засобів; акт про встановлення, пуск та демонтаж будівельних машин; інвентарна картка обліку основних засобів; опис інвентарних карток по обліку основних засобів; картка обліку руху основних засобів; інвентарний опис основних засобів. В бухгалтерії на кожен об'єкт основних засобів відкривається інвентарна картка обліку основних засобів. Ліквідація основних засобів на підприємстві оформляється актом на списання основних засобів.

На нашу думку, недоліком первинного обліку основних засобів в КП «Теплопостачання» є те, що окремі реквізити первинних документів щодо надходження чи вибуття основних засобів втратили актуальність. В ОЗ-2, вважаємо, не вистачає таких даних: до якого класу основних засобів, згідно з Державним класифікатором основних засобів слід відносити об'єкт; чи має об'єкт встановлений термін експлуатації; до якого строку діє Свідоцтво про придатність об'єктів з неостаточно встановленим терміном експлуатації.

Нами досліджено, що КП «Теплопостачання» багато уваги приділяють синтетичному та аналітичному обліку основних засобів. Синтетичний облік ведеться на рахунках 15 «Капітальні інвестиції» та 10 «Основні засоби» і націлений на забезпечення контролю ефективного використання об'єктів основних засобів. Рахунок 15 «Капітальні інвестиції» використовується для обліку витрат на придбання чи створення основних засобів. Рахунок 10 «Основні засоби» використовується для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух основних засобів. Аналітичний облік капітальних інвестицій ведеться за видами основних засобів, а також за

інвентарними об'єктами капітальних вкладень. Аналітичний облік основних засобів ведеться щодо кожного об'єкту окремо. Придбані за грошові кошти основні засоби зараховують на баланс КП «Теплопостачання» за первісною вартістю. Усі витрати на будівництво об'єкта основних засобів визнають капітальними інвестиціями і збирають на субрахунку 151 «Капітальне будівництво», а витрати на виготовлення об'єкта основних засобів - на субрахунку 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів». У випадку безоплатного отримання основних засобів в КП «Теплопостачання», первісна вартість об'єкта основних засобів, що надійшов, дорівнює його справедливій вартості, збільшеній на вартість супутніх витрат. Нарахування амортизації в КП «Теплопостачання» здійснюється протягом строку корисного використання, що визначається підприємством самостійно з урахуванням вимог законодавства. На підприємстві використовується прямолінійний метод амортизації.

Аналіз наявності та руху основних засобів КП «Теплопостачання» показав, що за 2016-2018 роки приріст основних засобів підприємства склав 206565 тис.грн. Процес оновлення основних засобів відбувається значно швидше, ніж процес їх вибуття, що є наслідком приросту основних засобів. Динаміка коефіцієнта зносу основних засобів показує тенденцію до поліпшення якісного стану основних засобів підприємства. В структурі основних засобів КП «Теплопостачання» переважну частку мають будівлі, споруди та передавальні пристрої. Щодо ефективності використання основних засобів КП «Теплопостачання», то можна зробити висновок про її зниження протягом досліджуваного періоду. Факторний аналіз основних засобів КП «Теплопостачання» дає змогу стверджувати, що у підприємства є резерви зростання обсягу виробництва за рахунок більш ефективного використання основних засобів. Також нами проведено регресійно-кореляційний аналіз та для більш ефективного використання основних засобів запропоновано приділити увагу таким факторам як коефіцієнт зносу основних засобів, коефіцієнт змінності та питома вага активної частки основних засобів.

Проаналізовано результати аудиту основних засобів в КП «Теплопостачання» для підтвердження інформації щодо повноти та достовірності, законності та

правильності відображення в обліку інформації щодо основних засобів. На першому етапі аудиторської перевірки було розроблено план та програму аудиту. Методика аудиту основних засобів включала перевірку первинного документування основних засобів, правильності ведення синтетичного та аналітичного обліку основних засобів, їх амортизації та ремонтів, правильності відображення цієї інформації в фінансовій звітності. На заключному етапі аудиторської перевірки було складено аудиторський висновок. Аудитором було визначено перелік робочої документації, яка прикладалась до аудиторського висновку. В цих документах зафіксовано різні аудиторські процедури, отримана інформацію та зроблено висновки щодо конкретного об'єкту перевірки. Робоча документація містить переконливі і вагомні докази, що впливають з матеріалів перевірки. На підставі проведеного дослідження аудитором було складено позитивний аудиторський висновок, який містить інформацію про стан обліку основних засобів в КП «Теплопостачання».

На нашу думку чинні методики аналізу використання основних засобів в КП «Теплопостачання» повинні удосконалюватись, оскільки лише таким чином можна сформувати потужну аналітичну основу для прийняття управлінських рішень. Основна мета аналізу процесів відтворення повинна полягати у дослідженні необхідності, масштабів, джерел фінансування, інтенсивності процесів фізичного та вартісного заміщення спрацьованих основних засобів на нові. Для цього запропоновані наступні етапи аналізу відтворення основних засобів на підприємстві: аналіз потреби у відтворенні основних засобів; аналіз динаміки та масштабів відтворювальних процесів; аналіз джерел фінансування процесів відтворення. Аналітичний і синтетичний облік основних засобів відповідає вимогам законодавчо-нормативних актів, але необхідно посилити контроль за нарахуванням амортизаційних відрахувань і оформленням операцій з амортизації основних засобів. З цією метою запропоновано макет тесту внутрішнього контролю амортизації основних засобів в КП «Теплопостачання». Також запропоновано програму аудиту основних засобів та їх амортизації, яка дасть змогу аудиторам детальніше вивчити облік основних засобів, звернути особливу увагу на методи нарахування амортизації та правильність використання бухгалтерських рахунків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артюх В.О. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. Одеса: ОНЕУ, 2012. 305 с.
2. Артюх О.В., Король К.В., Москалюк А.О. Теоретичні основи бухгалтерського обліку: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2012. 126 с.
3. Білоусько Н. Л. Методологія оцінки ефективності використання та відтворення основних засобів. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. Гжицького. 2011. Т. 13, № 4(5). С. 13-16.
4. Бланк И. А. Словарь-справочник финансового менеджера. К.: Ника- Центр, 1998. 480 с.
5. Бондар Н.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. 400 с.
6. Бондаренко Н. М., Дорофієнко А. В. Аудит основних засобів на промисловому підприємстві. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2019. № 1. С. 46-52.
7. Борисюк О.В. Бухгалтерський облік основних засобів в умовах реформування податкового законодавства. Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. 2011. № 130. С. 47-50.
8. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський словник. Житомир: Рута, 2001. 224 с.
9. Волков О. И. Экономика предприятия (фирмы): учебник. М.: ИНФРА-М, 2007. 601 с.
10. Волкова Н. А. Аналітичне забезпечення оцінки фінансових активів підприємства. Вісник соц.- ек. дослід.: зб. наук. Праць; за ред. М. І. Зверякова (голов. Ред.). Одеса: ОНЕУ. 2016. С. 277.
11. Галушак І. Є. Значення та завдання обліку основних засобів // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2015. Вип. 11(2). С. 198-203.
12. Гамова О. В., Козачок І. А., Майна А. В. Пропозиції щодо вдосконалення аудиту основних засобів на промисловому підприємстві. Інвестиції: практика та досвід.

2019. № 2. С. 79-86.

13. Гамова О. В., Козачок І. А., Матюхіна С. О. Удосконалення аудиту стану та руху основних засобів на підприємстві. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 4. С. 62-71.
14. Гаркуша Н.М., Кащена Н.Б., Цуканова О.В. Економічний аналіз в підприємствах харчування та торгівлі: навч. посіб. Х.: ХДУХТ, 2012. 266 с.
15. Геращенко І. О., Стрижко О. А. Управління ефективністю використання основних засобів. Економіка і регіон. 2015. № 4. С. 23-28.
16. Гоголь М.М., Максимова В.Ф., Попович В.В. Обліково-інформаційна складова стратегії розвитку вертикально інтегрованих підприємств. Одеса: «Атлант», 2014. 196 с.
17. Горицкая Н. Г. Основные фонды и инвестиции. К.: Техніка, 2005. 80 с.
18. Городянська Л. В. Відтворення основних засобів на підприємствах України: теорія і практика обліку і аналізу. К.: КНЕУ, 2008. 224 с.
19. Господарський кодекс України: Закон від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18-22. Ст.144.
20. Гречко С.М. Місце економічного аналізу основних засобів в системі управління. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2012. Вип. 3. С.113-121.
21. Грицишен Д. О., Бондарчук В. В. Моделювання процесу управління основними засобами будівельних підприємств на основі показників економічного аналізу. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. 2015. № 1. С. 305-321.
22. Добровський В.М., Грабова Н.М. Бухгалтерський облік в торгівлі. К.: А.С.К., 2009. 800 с.
23. Довгалюк Н. В. Ефективність використання та відтворення основних засобів сільськогосподарських підприємств Центрального Полісся : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04. Житомир, 2010. 20 с.
24. Завадский Й.С., Г.В. Осовская, О.О. Юшкевич. Словарь экономических сроков: менеджмент, маркетинг, предпринимательство. Житомир: ЖИТИ, 1999. 444 с.

25. Зверяков М. И. Об изменении модели экономического развития. Экономика Украины. 2015. №6. С. 32.
26. Ілюхіна Н.П., Боцян Т.В., Муренко Т.О. Організація та методика контролю діяльності промислових підприємств. Одеса: «Атланта», 2011. 243 с.
27. Іванова О. О. Управлінський облік в системі інформаційного забезпечення управління основними засобами. Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації. Одеса: ОНЕУ, 2017.
28. Інструкція з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банку України: затверджена постановою Правління Національного банку України від 20.12.2005 р. № 480. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0040-06> (дата звернення: 01.11.2019)
29. Кобилянська О.І. Фінансовий облік: підручник. К.: Знання, 2007. 471 с.
30. Костюнік О. В., Наконечна А. А. Економічний зміст та класифікація основних засобів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. 2016. Вип. 21(1). С. 177-180.
31. Косяк А. П. Основні засоби: поняття, класифікація, вартість, первинний облік і документальне оформлення комунальними підприємствами. Комунальне господарство міст. Серія: Економічні науки. 2019. Вип. 2. С. 104-110.
32. Кулаковська Т. А., Духова О. М. Оцінка ефективності використання та відтворення основних фондів підприємств: методичний аспект. Причорноморські економічні студії. 2018. Вип. 25. С. 47-52.
33. Кундеус О.М. Облік та аналіз використання виробничих запасів: сучасний стан і перспективи розвитку : дис. канд. екон. наук : 08.06.04. Тернопіль, ТАНГ, 2002. 166 с.
34. Леонова Л. А. Проблемы и противоречия в бухгалтерском учёте начисления амортизации основных средств. *Актуальные проблемы экономики, финансов, управления и права периода трансформации*: материалы обл. науч.-практ. конф. Донецк: ДИЭХП, 2002. Т. 3. С. 327-330.
35. Лоханова Н.О. Інтеграційні процеси в обліку в умовах інституціональних

перетворень: Монографія. Херсон: Грінь Д.С., 2012. 400 с.

36. Лоханова Н.О., Слободяник Ю.Б., Артюх О.В. Інформаційне забезпечення управління підприємством в умовах сталого розвитку: Монографія. Одеса: ОНЕУ, 2016. 261 с.
37. Мазур А.В. Поняття та класифікація основних засобів підприємства. *Принципи конструкції та розвитку форм самоорганізації людських спільнот*: Зб. матеріалів IV Міжнарод. наук.-практ. конф. Одеса: Всеукраїнська академічна спілка спеціалістів професійної оцінки наукових досліджень і педагогічної діяльності, 2011. С. 110-112.
38. Макаровська Т.П., Бондарь Н.М. Экономика предприятия: учебное пособие. К.: МАУП, 2013. 304 с.
39. Максимова В.Ф. Облік і контроль в управлінні економічною стійкістю підприємств в умовах глобалізації: Монографія. Одеса: ОНЕУ, 2014. 461 с.
40. Максимова В.Ф. Облік у механізмі реалізації ефективного управління: Монографія. Одеса: ОНЕУ, 2012. 318 с.
41. Максимова В.Ф., Артюх О.В. Взаємозв'язок облікових підсистем: методологічний аспект: Монографія. Одеса: ОНЕУ, 2012. 187 с.
42. Максимова В.Ф., Шляхов Є.В. Організація аудиту: Практичний посібник.— Одеса: ОНЕУ, 2012. – 85 с.
43. Матвиенко И. В. Финансовое обеспечение технического перевооружения промышленности Украины. К.: Наукова думка, 2004. 256 с.
44. Матієшин М. М. Сутність обліково-аналітичного забезпечення процесу експлуатації основних засобів будівельних підприємств. Інноваційна економіка. 2014. № 3. С. 255-262.
45. Мацибора В.І., Забарський В.К. Економіка сільського господарства: підручник. К.: Вища школа, 2004. 415 с.
46. Михайлов А. М. Основні засоби: визначення та класифікація. Вісник СДАУ. 2001. Вип. 1(10). С. 156-159.
47. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» від 01.01.2012 р. URL: https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_014 (дата звернення:

01.11.2019)

48. Мішура В. Б., Спіцин А. Є. Еволюція поняття, класифікація та економічна сутність основних засобів. Научный вестник Донбасской государственной машиностроительной академии. 2017. № 2. С. 148-154.
49. Наумчук О. А. Теоретичні і практичні аспекти переоцінки основних засобів у бухгалтерському обліку. Торгівля і ринок України. 2002. Вип. 13. С. 369-375.
50. Наумчук О.А. Основні засоби: методика обліку і формування облікової політики : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.06.04. Л., Львів. комерц. акад., 2005. 20 с.
51. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00> (дата звернення: 01.11.2019)
52. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення: 01.11.2019)
53. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10> (дата звернення: 01.11.2019)
54. Неміш Ю.В. Поняття «основні засоби» у сучасних наукових дослідженнях. Аграрна економіка. 2012. Т. 5, № 3-4. С. 181-187.
55. Олійник Є. В. Удосконалення методики аналізу процесів відтворення основних засобів. *Економічний аналіз: зб. наук. праць*. 2014. Том 18. № 2. С. 195-200.
56. Пасько О. В. Відтворення основних засобів аграрних підприємств у сучасних умовах. Суми: Козацький вал, 2004. 102 с.
57. Пиріжок Є. С., Кулікова Н. Т. Поняття «основні засоби» та канали їх вибуття на підприємстві. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2011. Вип. 2(20). С. 397-405.
58. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затверджений наказом

Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 01.11.2019)

59. Побережна Н. М., Яценко А. В. Спільне та відмінне в обліку основних засобів за МСБО 16 та П(С)БО 7. Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Сер.: Технічний прогрес та ефективність виробництва. 2014. № 32. С. 110-113.
60. Податковий кодекс України: Закон від 02.12.2010 р. № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-17. Ст.112.
61. Подмешальська Ю. В., Троян О. В., Біла Л. В. Теоретико-практичні аспекти проведення аудиту основних засобів. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 2. С. 64-70.
62. Подолянчук О.А., Химич Г.М. Методика і аналіз аудиту обліку основних засобів. Економічні науки. 2012. Вип. 4(70). С. 76–80.
63. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: підручник. К.: КНЕУ, 2006. 528 с.
64. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95> (дата звернення: 01.11.2019)
65. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. №2258-VIII. URL: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>. (дата звернення: 01.11.2019)
66. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 01.11.2019)
67. Пушкар М.С., Щирба М.Т. Фінансовий облік у системі управління: монографія. Тернопіль: Карт-бланш, 2006. 178 с.
68. Рибченко М. Ф. Теоретико-методологічні аспекти оцінювання основних засобів. Держава та регіони. 2006. № 2. С. 225-228.
69. Рилєєв С. В., Скрипник Н. В. Основні засоби як облікова категорія: вітчизняний та зарубіжний досвід. Інноваційна економіка. 2012. № 7. С. 259-262.
70. Сарапіна О. А., Пінчук Т. А. Актуальні проблеми обліку основних засобів підприємства. Вісник ХДУ. 2014. № 8. С. 123-126.

71. Сирцева С. В., Чебан Ю. Ю. Методичні підходи щодо проведення аудиту основних засобів у сільськогосподарських підприємствах. *Modern economics*. 2017. № 5. С. 111-121.
72. Сідун В.А., Пономарьова Ю.В. Економіка підприємства: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 356 с.
73. Склярєнко В. К., Прудников В. М. Экономика предприятия: учебник. М.: ИНФРА–М, 2006. 528 с.
74. Степаненко О. І., Чернишенко Я.Г. Теоретично-практичні підходи до процесу документування облікової інформації про основні засоби підприємства: сучасність та перспективи розвитку. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. Вип. 15. С.155-161.
75. Стригуль Л. С., Тімонова А. С. Шляхи удосконалення організації обліку і аудиту основних засобів на підприємстві. *Вісник Національного технічного університету "ХПІ"*. - 2014. - № 32. - С. 47-50.
76. Теоретико-методичні засади дослідження бізнес-процесів у підприємництві: монографія. Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко [та ін.]. Одеса: ППЦ «Белка». 2019. С. 6
77. Типові форми первинного обліку: затверджені наказом Міністерства статистики України від 09.12.1995 р. № 352. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0352202-95> (дата звернення: 25.11.2019)
78. Титов В. И. Экономика предприятия: учебник. М.: Эксмо, 2008. 416 с.
79. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність, підручник. К.: ЦУЛ, 2010. 954 с.
80. Ткачук С. В. Основні засоби: аналіз сутнісних та структурних характеристик. *Наукові праці НУХТ*. 2009. № 32. С. 140-143.
81. Томчук В. В., Лесік Є. С. Сучасні аспекти аудиту основних засобів. *Економіка і організація управління*. 2018. Вип. 4. С. 100-110.
82. Хричікова М. О. Особливості аудиту основних засобів на підприємстві. *Управління розвитком*. 2014. № 12. С. 89-91.

83. Цивільний кодекс України: Закон від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40-44. С. 325-327.
84. Янчев А. В. Основний капітал в умовах ринкової економіки. *Стратегічні напрями розвитку підприємств харчових виробництв і торгівлі*: зб. тез Міжнар. наук. - метод. конф. Х.: ХДАТОХ, 2002. С. 331-332.